

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
KOMISJA FILOLOGICZNA

Polemika Krytycznoliteracka w Polsce
pod redakcją Sylwii Panek i Agaty Stankowskiej
tom 9

Sylwia Panek
**Spór o „niezrozumialstwo”
w dwudziestoleciu międzywojennym**

Poznań 2018

WYDAWNICTWO POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

Spis treści

ROZPRAWA WSTĘPNA

„[...] moim zadaniem nie było płoszyć słowików”. Irzykowski i inni	15
„Niezrozumialstwo” według Karola Irzykowskiego	29
Pierwszy etap sporu	42
Drugi etap sporu	56
Trzeci etap sporu	68
Uwagi na koniec	76

TEKSTY ŹRÓDŁOWE. ANTOLOGIA

Wykaz tekstów źródłowych	83
Nota edytorska	87

I ODSŁONA SPORU

Karol Irzykowski	
Niezrozumialstwo	95
Witr.	
Karol Irzykowski o „niezrozumialcach”	111
Jerzy Hulewicz	
W odpowiedzi Karolowi Irzykowskiemu.	
Zrozumialstwo	113
Maria Jehanne-Wielopolska	
Głos laika o artykule Irzykowskiego <i>Niezrozumialstwo</i> .	
Maniery resorpcyjne w literaturze	123

Jan Nepomucen Miller	
O niezrozumiałej zarozumiałości arcyrozumialstwa ...	135
Cyprian Kamil Norwid	
Jasność i ciemność [tekst do druku podał i opatrzył obszernym komentarzem pt. <i>Postscriptum wydawcy</i> Jerzy Ujejski]	143
Jerzy Ujejski	
Postscriptum wydawcy	149
Karol Irzykowski	
Inter augures. Słaba odpowiedź osaczonego rozumiałca	155

II ODSŁONA SPORU

Jan Brzękowski	
Kilka uwag o niezrozumialstwie tzw. Nowej Sztuki	169
Tadeusz Peiper	
Nowe tworzenie	173
Zenon Drohocki	
O zrozumiałości i niezrozumiałości	177
S[tanisław] I[gnacy] Witkiewicz	
Wstęp do rozważań nad „niezrozumialstwem”	181
S[tanisław] I[gnacy] Witkiewicz	
O wstrętnym pojęciu „niezrozumialstwa”	189
S[tanisław] I[gnacy] Witkiewicz	
Dalszy ciąg o wstrętnym pojęciu „niezrozumialstwa” ...	197
Karol Irzykowski	
Dopisek późniejszy [do artykułu <i>Niezrozumialstwo</i>]	211

III ODSŁONA SPORU

Karol Irzykowski	
Zgiełk a ścisk tzw. walorów [Wycieczki w lirykę I]	219
Karol Irzykowski	
Awangarda i pogarda (Wycieczki w lirykę II)	229
Karol Irzykowski	
Niczego nie zrozumieć – wszystko przebaczyć? (Wycieczki w lirykę III)	237

Spis treści

Alfred Łaszowski	
Nie wszystko rozumiem	251
Jan Brzękowski	
Poezja, orzechy i dziadek do orzechów. Odpowiedź Irzykowskiemu	255
Julian Przyboś	
Uwagi o nowej liryce	265
Mieczysław Kotlicki	
Znowu stare nieporozumienia	277
Karol Irzykowski	
Sprostowanie do polskiego albumu przestępców literackich	281
Karol Irzykowski	
Noli jurare, domine Przyboś, in verba Peiperi (Wycieczki w lirykę IV)	287
Tadeusz Peiper	
Milczenie tyfoidalne	297
Karol Irzykowski	
Jeszcze raz: ucieczka w kontekst (Wycieczki w lirykę V)	309
Karol Irzykowski	
Nierozumialstwo, metafory i kto nie będzie rozstrzelany (Wycieczki w lirykę VII)	321
Włodzimierz Pietrzak	
O niezrozumiałości poezji	333

ANEKS

Karol Irzykowski	
Nierozumialcy (Teoria niezrozumiałości o ile można zrozumiale wyłożona)	353
Karol Irzykowski	
Metaphoritis i złota plomba	373
Bibliografia	387
Indeks osób	401